

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolaev Ghenadie,

Judecători – Timofti Vladimir, Toma Nadejda, Moraru Petru, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, și de către avocatul Bargan Iurie în numele inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru, Olaru Pavel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, în cauza penală privindu-i pe

Grițuc Vasile Vasile, născut la 06 septembrie 1991, originar și domiciliat în s. Șipoteni, r-ul Hîncești, temporar domiciliază în mun. Chișinău, bd. Dacia, 15/4, ap. 116;

Grițuc Dumitru Vasile, născut la 27 octombrie 1985, originar și domiciliat în s. Șipoteni, r-ul Hîncești;

Olaru Pavel Pavel, născut la 12 septembrie 1986, originar și domiciliat în s. Șipoteni, r-ul Hîncești, temporar domiciliază în mun. Chișinău, bd. Dacia, 15/4, ap. 116;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.05.2013 – 24.12.2013 (prima instanță)
2. 27.01.2014 – 05.06.2014 (instanța de apel)
3. 19.08.2014–30.09.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 24 decembrie 2013, Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel au fost condamnați în baza art. 287

alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de a câte 500 unități convenționale, ceea ce constituie 10 000 lei, fiecare.

Tot prin aceeași sentință, Olaru Pavel a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Ciubotaru Gheorghe, Cebotari Victor și Țurcanu Igor, în partea încasării prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Grițuc Vasile împreună cu Grițuc Dumitru și Olaru Pavel, la data de 23 aprilie 2012, aproximativ la ora 01:00, fiind în s. Stolniceni, r-nul Hîncești, împreună cu alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, în stradă, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, fără motiv, încălcând grosolan ordinea publică, cu obrăznicie deosebită, exprimându-se cu cuvinte necenzurate în privința lui Țurcanu Igor, Cebotari Victor și Ciubotaru Gheorghe, intenționat le-au aplicat acestora multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, astfel cauzându-le lui Țurcanu I., conform raportului de expertiză medico-legală nr. 210 din 25 aprilie 2012, vătămări corporale ușoare; lui Cebotari V., conform raportului de expertiză medico-legală nr. 212 din 25 aprilie 2012, vătămări corporale neînsemnate, iar lui Ciubotaru Gh., conform raportului de expertiză medico-legală nr. 211 din 25 aprilie 2012, vătămări corporale ușoare.

2.1. De către organul de urmărire penală, Olaru Pavel, a fost învinuit și de faptul că la 23 aprilie 2012, în jurul orelor 01.00, fiind în s. Stolniceni r-ul Hîncești în stradă, continuându-și acțiunile criminale, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis a sustras de la Țurcanu Igor, din buzunarul scurtei, portmoneul acestuia, în care se aflau bunuri materiale în sumă totală de 50000 lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Aceste acțiuni, de către organul de urmărire penală, au fost calificate ca jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Grițuc Vasile,

Grițuc Dumitru, Olaru Pavel să fie condamnați în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la a câte 4 ani închisoare, fiecare; concomitent Olaru Pavel să fie condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la 4 ani închisoare, iar prin aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În motivarea apelului declarat, apelantul a indicat, că instanța de judecată eronat a concluzionat asupra faptului că nu au fost administrate probe suficiente întru probarea învinuirii formulate inculpaților, odată ce circumstanțele cazului urmau a fi analizate cumulativ, fiind necesar a fi oferită o apreciere juridico-penală corespunzătoare declarațiilor părților vătămate, care au indicat direct și cu certitudine la persoanele culpabile de săvârșirea infracțiunii de huliganism agravat precum și la persoana care a săvârșit în mod deschis sustragerea bunurilor altei persoane, însă instanța de judecată într-un mod imperativ și categoric a lipsit de importanță probele administrate de partea acuzării, prin care a fost confirmată culpabilitatea inculpaților. Respectiv instanța de judecată a admis exclusiv poziția apărării, care nu a fost confirmată prin probe concludente și utile, fiind în acest sens acceptate de către instanța de judecată exclusiv declarațiile inculpaților, potrivit cărora aceștia au negat că au aplicat lovituri cu careva obiecte dure contondente părților vătămate și nici nu au sustras careva bunuri în mod deschis de la acestea, fiind astfel încălcat art. 6 CEDO

3.1. În apelul declarat de avocatul Bargan Iurie în numele inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel s-a solicitat casarea parțială a sentinței primei instanțe în partea condamnării inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, rejudecarea cauzei în această latură și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încetarea procesului penal, pe motiv că fapta acestora constituie o contravenție prevăzută de art. 78 Cod contravențional, iar în conformitate cu art. 30 Cod contravențional, de a-i elibera de răspundere contravențională, precum și în latura acțiunii civile, în rest sentința să fie menținută. Totodată, s-a menționat, că nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședința de judecată, nu au fost acumulate probe pertinente și suficiente care ar indica prezența în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, mai exact a huliganismului. Consideră că acuzarea a prezentat insuficiente probe, care cu certitudine ar dovedi vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, iar avînd în vedere declarațiile martorilor Ciubotaru Iurie și Gîncu

Veaceslav, este evident faptul că există suficiente date ce permit a pune la îndoială caracterul veridic al declarațiilor părților vătămate și se impune concluzia că aceștia urmăresc scopul de învinuire nedreaptă a inculpaților și a eschivării personale de la răspundere penală ca inițiatori ai conflictului respectiv. La fel, s-a mai indicat faptul, că se evidențiază caracterul neîntemeiat al constatării instanței de judecată, precum că din materialul probator al cauzei, rezultă, că inculpații, fără nici un motiv, într-un mod grosolan și demonstrativ au atentat la regulile sociale și morale de conviețuire, au aplicat violența în privința părților vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014 a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului, admis apelul procurorului, casată parțial sentința primei instanțe în partea condamnării inculpaților Grițuc V., Grițuc D., Olaru P. în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații au fost condamnați în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la cîte 4 ani închisoare, fiecare, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, fiecare. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței atacate au fost menținute.

Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat, că Grițuc V., Grițuc D. și Olaru P. la 23 aprilie 2012, aproximativ la ora 01:00, aflându-se în satul Stolniceni, r-nul Hâncești, în stradă, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, fără motiv, încălcând grosolan ordinea publică, cu obraznicie deosebită, exprimându-se cu cuvinte necenzurate în privința lui Țurcanu Igor, Cebotari Victor și Cebotari Gheorghe, intenționat, au aplicat acestora multiple lovituri cu pumnii, picioarele și un obiect din metal, adaptat în calitate de armă, peste diferite părți ale corpului, astfel, conform concluziei raportului de expertiză medico-legală, cauzându-le: lui Țurcanu Igor - 16 echimoze de diferite forme pe nas, în jurul ochilor, frunte, regiune occipitală, corp, mâni, traumă cranio cerebrală cu comoție cerebrală, ce se califică ca vătămări corporale ușoare, prin ce i-a cauzat o daună materială și morală în sumă de 50000 lei; lui Cebotari Victor - 13 echimoze pe nas în jur la ochi, frunte, cap, corp, mâni, buzele gurii, picioare, ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate, prin ce i-a cauzat o daună materială și morală în sumă de 10000 lei; lui Cebotari Gheorghe - echimoze pe nas, înjur la ochi, frunte, regiunea occipitală, antebrațul mâinii drepte, partea posterioară, obrazul drept, gamba stângă, edem, excoriații, astfel cauzându-i o daună materială și morală în sumă de 20000 lei.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că, dând o nouă apreciere probelor administrate în cauză, , consideră ca fiind dovedită vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate. Fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, s-a constatat cu certitudine, că inculpații au săvârșit acțiunile huliganice cu aplicarea obiectului special adaptat pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății părții vătămate Cebotari Victor- concluzie bazată pe analiza juridică a probelor prezentate în spriginul acestei învinuiri.

Pe această linie de concluzie cu privire la vinovăția inculpaților în săvârșirea faptei criminale constatate, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală specială, instanța de apel, efectuând calificarea propriu - zisă, a considerat necesar de a condamna inculpații în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală pentru săvârșirea infracțiunii respective, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a reținut că, ținând cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpaților, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, se consideră că nu este rațional ca inculpații să execute pedeapsa stabilită în baza articolului 287 alin.(3) Cod penal, astfel fiind întrunite condițiile prevăzute de lege, care reglementează condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Referitor la achitarea inculpatului Olaru P. în baza art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, instanța de apel a menționat, că probele au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, astfel concluziile instanței cu privire la achitarea inculpatului Olaru P. sunt formate în urma cercetării și examinării probelor prezentate de părți, în cumul, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Ce ține de apelul declarat de avocatul Bargan Iurie în numele inculpaților, prin care a solicitat atragerea acestora la răspundere contravențională în baza art. 78 Cod Contravențional, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate, întrucât nu s-a constatat că fapta inculpaților reprezintă contravenția prevăzută de prezentul articol.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, indicându-se temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, s-a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocându-se următoarele:

- instanța de apel corect a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 287 alin.(3) Cod penal, însă nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând criteriile prevăzute de art.7, 75 Cod penal, urmînd a ține cont la stabilirea pedepsei că infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, că inculpații nu au recunoscut vina, încercînd să ducă organul de urmărire penală cît și instanța de judecată în eroare, prin aceasta încercînd să se eschiveze de răspunderea pe care o poartă pentru faptele comise. Astfel, consideră că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel, corect a statuat că scopul educativ și preventiv al pedepsei în privința acestora poate fi atins numai prin numirea unei pedepse cu închisoare situată în limitele sancțiunii prevăzută de lege, însă nemotivat a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpaților, pe cînd era obligată să indice în decizie motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

- referitor la învinuirea adusă inculpatului Olaru Pavel de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, acuzarea consideră că probele administrate, prezentate instanțelor de judecată dovedesc vinovăția acestuia, și anume, declarațiile părților vătămate Țurcanu Igor, Cebotari Victor, Ciubotaru Gheorghe, declarațiile martorilor Ciubotaru Ion, Graur Victor, Tamașciuc Ion, Lozinschi Nicolae, procesul-verbal de cercetare la fata locului din 23.04.2012; raportul de expertiză medico legală nr. 211 din 25.04.2012, raportul de expertiză medico legală nr. 210. din 25.04.2012, raportul de expertiză medico legală nr. 212. din 25.04.2012, procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Cebotari Victor și învinuitul Grițuc Vasile din 03.01.2013; procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Cebotari Victor și învinuitul Olaru Pavel din 03.01.2013, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 20.03.2013, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 26.02.2013;

- instanța de apel a pus la baza deciziei de achitare declarațiile inculpatului Olaru Pavel, indicînd că „acesta nu a recunoscut cele incriminate” și a apreciat critic declarațiile părții vătămate Țurcanu Igor, cu

toate că potrivit art. 24 Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării, și nici o probă nu are valoare mai mare ca alta, ele urmînd a fi cercetate și apreciate în coraport cu celelalte probe administrate.

5.1. În recursul declarat de către avocatul Bargan Iurie în numele inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru, Olaru Pavel, invocîndu-se temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, s-a solicitat casarea parțială a hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încetarea procesului penal, deoarece fapta acestora constituie o contravenție prevăzută de art. 78 Cod contravențional, iar în conformitate cu art. 30 Cod contravențional, de a-i elibera de răspundere contravențională, precum și în latura acțiunii civile. În motivarea cerințelor sale, recurentul a menționat că:

- statuînd pe principiul respectării normelor de drept menționate, instanța de apel în cazul în care a respins apelul apărătorului și admis apelul procurorului și a casat sentința în parte și a dispus rejudecarea cauzei, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și instanța de apel, considerînd că se impune soluția adoptării unei noi hotărîri de condamnare a inculpaților în temeiul art. 287 alin. (3) Cod penal, era obligata să indice temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date;

- nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședința de judecată a instanței de fond și a celei de apel, nu au fost acumulate probe pertinente și suficiente care ar indica prezența în acțiunile inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel a elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, mai exact a huliganismului, adică a acțiunilor intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvîrșite de mai multe persoane;

- acuzarea a prezentat insuficiente probe care cu certitudine ar dovedi vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, însă inculpații pe parcursul urmăririi penale, precum și la examinarea cauzei în instanța de fond și cea de apel au depus declarații consecvente și consecutive, iar vina nu au recunoscut-o, aspect ce denotă o poziție unică pe întreg procesul penal, pe cînd declarațiile părților vătămăte sunt dubioase prin faptul că între cele date de către aceștia la urmărirea penală și cele date în instanța de judecată există multiple

divergențe, fiind necesar pe parcursul cercetării judecătorești la demersul apărării, de fi a date citire acestora în condițiile art. 371 alin. (1) pct. 1) Cod procedură penală;

- potrivit celor declarate de către părțile vătămate atît la urmărirea penală, cît și în instanța de fond, inculpații au aplicat lovituri inclusiv cu utilizarea unei țevi din metal. În sentința pronunțată, instanța de fond a indicat direct că prin materialul probatoriu administrat în cauză nu și-a găsit confirmarea învinuirea de săvîrșire a huliganismului agravant. Prin urmare, însăși instanța de judecată pune în evidență aspectul lipsei de veridicitate a declarațiilor părților vătămate. Mai mult ca atît, reieșind din cele declarate de către partea vătămată Țurcanu Igor, inculpatului Olaru Pavel de către organul de urmărire penală i-a fost incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) Cod penal, însă instanța de fond a dispus achitarea inculpatului Olaru Pavel pe acest capăt de învinuire, constatînd că partea vătămată deși a declarat, că i-a fost sustras și permisul de conducere, tot el, declară, ca în scurt timp după evenimentele infracțiunii a plecat peste hotarele Republicii Moldova cu automobilul personal, pe care el l-a și condus, aspect ce a fost menținut de către instanța de apel.

6. Judecînd argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile ordinare la 23 iulie 2014, 04 august 2014 împotriva deciziei instanței de apel din 05 iunie 2014, pronunțată în ședința publică pe 04 iulie 2014, în termen.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cauza dată, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, din sensul cărora rezultă, că nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel, ignorînd stipulările normelor menționate, a comis erori de drept.

Din textele recursurilor declarate, se constată că recurenții au criticat decizia contestată, invocînd, temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Instanța de recurs consideră, că în prezenta cauză evident se pronunță erori de drept invocate de recurenți, din următoarele considerente.

Colegiul penal lărgit constată, că potrivit sentinței Judecătorei Hîncești din 24 decembrie 2013 (V. I. f.d. 146-159), instanța de fond, judecînd cauza, a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de către părțile vătămate Ciubotaru Gheorghe, Cebotari Victor și Țurcanu Igor, în partea încasării prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Ulterior, cauza fiind examinată în odine de apel, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 05 iunie 2014 (Vol. II, f.d. 79-91), instanța de apel a constatat „...conform concluziei raportului de expertiză medico-legală, cauzându-le: lui Țurcanu Igor - 16 echimoze de diferite forme pe nas, în jurul ochilor, frunte, regiune ocipitală, corp, mâni și negativă semicilindrică, traumă cranio cerebrală cu comoție cerebrală, ce se califică ca vătămări corporale ușoare, prin ce i-a cauzat o daună materială și morală în sumă de 50000 lei; lui Cebotari Victor - 13 echimoze pe nas în jur

la ochi, frunte, cap, corp, mâni, buzele gurii, picioare, ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate, prin ce i-a cauzat o daună materială și morală în sumă de 10000 lei; lui Cebotari Gheorghe - echimoze pe nas, înjur la ochi, frunte, regiunea occipitală, antebrațul mâinii drepte, partea posterioară, obrazul drept, gamba stângă, edem, excoriații, astfel cauzându-i o daună materială și morală în sumă de 20000 lei”.

Totodată, în dispozitivul aceleiași decizii a instanței de apel (Vol. III, f.d 78) este indicat, că „...a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului, admis apelul procurorului, casată parțial sentința primei instanțe în partea condamnării inculpaților Grițuc V., Grițuc D., Olaru P. în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații au fost condamnați în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la a câte 4 ani închisoare, fiecare, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, fiecare. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței atacate au fost menținute”.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit reține, faptul că instanța de apel eronat și neîntemeiat a menționat în fabulă, ca fiind constatată cauzarea părților vătămate Ciubotaru Gheorghe, Cebotari Victor, Țurcanu Igor a prejudiciului material și moral, pe când instanța de fond a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de către părțile vătămate în partea încasării prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral a fost respinsă, ca neîntemeiată, totodată instanța de apel, indicând în dispozitivul deciziei adoptate pe caz, că „...în rest, celelalte dispoziții ale sentinței atacate au fost menținute”, întrucât aceste dispoziții ale hotărârilor menționate nu se conciliază, nefiind astfel respectate prevederile stipulate în Titlul VII, Capitolul I, cu privire la acțiunea civilă în procesul penal.

Călăuzitoare în acest sens sunt prevederile pct. 22.2. din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările ulterioare, care stipulează că: „... în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului. În partea descriptivă decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art.394 CPP”. Având în

vedere prevederile legale menționate și lecturînd textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit conchide că, potrivit materialelor cauzei, instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei sale din 05 iunie 2014, nu a argumentat în nici un mod ca fiind stabilită cauzarea daunelor morale și materiale părților vătămate Ciubotaru Gh., Cebotari Victor, Țurcanu I., însă conform dispozitivului aceleiași decizii, se indică „...în rest, celelalte dispoziții ale sentinței atacate au fost menținute”, pe cînd instanța de fond a dispus „...admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de către părțile vătămate Ciubotaru Gheorghe, Cebotari Victor și Țurcanu Igor, în partea încasării prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral a fost respinsă, ca neîntemeiată”, astfel se induce concluzia că partea descriptivă a deciziei instanței de apel contrazice dispozitivului acesteia.

Colegiul lărgit menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă.

Potrivit art. 394 alin. (2) pct.3) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată, să motiveze aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Pe lîngă aceasta, în partea descriptivă a deciziei instanței de apel lipsește cu desăvîrșire confirmarea prin probe pertinente a cauzării părților vătămate Ciubotaru Gheorghe, Cebotari Victor și Țurcanu Igor a prejudiciului material de către inculpații Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru, Olaru Pavel.

Prin urmare, instanța de recurs concluzionează că a avut loc o încălcare de procedură esențială, întrucît din examinarea coroborată a materialelor cauzei, rezultă un viciu juridic la descrierea faptei constatate și la examinarea acțiunii civile.

Mai mult, Colegiul lărgit constată, că instanța de apel respingînd, ca nefondat, apelul avocatului, și admițînd apelul procurorului, cu casarea parțială a sentinței primei instanțe în partea condamnării inculpaților Grițuc V., Grițuc D., Olaru P. în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații au fost condamnați în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la a cîte 4 ani închisoare, fiecare, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, fiecare, nu s-a expus asupra declarațiilor inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și

Olaru Pavel, prin care au indicat, că au aplicat lovituri părților vătămate doar în scop de autoapărare.

Astfel, din declarațiile inculpatului Olaru Pavel date în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, acesta a indicat că „a fost autoapărare” (Vol. III, f.d. 56), care au fost confirmate prin:

- declarațiile inculpatului Olaru Pavel date în prima instanță, din care rezultă, că „...Ciubotaru V. l-a lovit pe Grițuc V. cu capul în față...Țurcanu I., l-a lovit pe Olaru, care a vrut să atenueze conflictul și i-a zis să nu se impliceapoi a venit o mașină din care a coborât o persoană înaltă, avea o armă, cu care mi-a aplicat 4 lovituri în cap, ulterior s-a auzit o împușcătură, a încercat să-i ia arma, am început a ne brusca, pentru că acea persoană nu dorea să lase arma...eu mă apăram și aplicam lovituri pentru a lua arma de la Ciubotaru Gh., care zicea că ne va împușca pe toți, m-am speriat..” (Vol. II, f.d. 131-131);

- declarațiile inculpatului Grițuc Vasile date în prima instanță, care a declarat că „...Țurcanu I. i-a dat o sticlă lui Ciubotaru V., cu care ultimul i-a aplicat o lovitură, după ce mi-am revenit, ei continuau să mă agreseze, eu am început să îl lovesc ca să mă apăr...persoana cu pușca a îndreptat armă spre Olaru, cu care i-a aplicat lovituri ultimului, timp în care s-a produs împușcătura” (Vol. II, f.d. 124-127);

- declarațiile inculpatului Grițuc Dumitru date în prima instanță, din care rezultă, că „...la adresarea lui Grițuc V. către Ciubotaru V. de a nu se certa de la o țigară, ultimul a început a vorbi cu cuvinte necenzurate, ulterior s-a implicat și Țurcanu Igor în conflict, Grițuc V. a fost lovit cu sticla în cap....șoferul s-a coborât cu pușca, l-a lovit pe Olaru P. cu țeava peste cap...l-am lovit pe Ciubotaru pentru că el a vrut să mă lovească..” (Vol. II, f.d. 128-130);

- declarațiile martorului Tamașciuc Ion, fiind interogat în prima instanță, a declarat, că..Ciubotaru V. încerca să lovească și el...Atît Ciubotaru, cît și Țurcanu erau agresivi și foloseau cuvinte necenzurate..” (Vol. II, f.d. 409- 411);

- declarațiile martorului Ciubotaru Iurie date în prima instanță, din care rezultă, că „conflictul a izbucnit de la rugămintea acestuia de a i se da o țigară, la care Ciubotaru Victor a reacționat agresiv, apucîndu-l de gît și împingîndu-l...Grițuc V. încercînd să aplaneze conflictul, a fost luat la pumni de ceilalți băieți din s. Stolniceni și lovit cu sticla în cap...a venit o mașină de model „Mercedes”, din care a coborât o persoană ce avea în mîini o armă, căreia Ciubotaru Victor i-a zis „să-l împuște pe cel gras” (pe

Olaru P.), ulterior s-a auzit o împușcătură, l-a lovit cu patul armei pe Olaru P., care s-a rupt de la lovitură, după care s-au luat la bătaie....”;

- declarațiile martorului Gîncu Veaceslav, care a menționat, că „ Grițuc Dumitru și Olaru Pavel au vrut să-l apere pe Grițuc Vasile, care era în sânge....l-a lovit cu pușca în cap pe Olaru, pînă s-a rupt arma.... Grițuc D., Olaru P., Grițuc V.,nu loveau, se apărau (Vol. III, f.d. 117-120);

- declarațiile martorului Graur Victor, care a declarat, că „... Ciubotaru V. cu Țurcanu I. erau în stare de ebrietate, agresivi, îi loveau pe inculpați, care se apărau...” (Vol. III, f.d. 121-122).

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel, nu s-a expus asupra declarațiilor indicate mai sus, din care rezultă, că inițiatorii conflictului au fost însuși părțile vătămate Ciubotaru Gh., Cebotari V., Țurcanu I., care primii au aplicat lovituri inculpaților, cauzîndu-le conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 1745, 1746 din 26 aprilie 2012 (Vol. I, f.d. 127, 139) lui Olaru Pavel și lui Grițuc Vasile vătămări corporale ușoare.

Un alt motiv relevant pentru speța dată, care a fost ignorat de instanța de apel, este încheierea Judecătoriei Hîncești din 03.04.2013 (Vol. II, f.d. 63), prin care au fost admise plîngerile petiționarilor Olaru Pavel și Grițuc Vasile, fiind declarate nule ordonanțele de refuz în pornirea urmăririi penale în privința părților vătămate pe episoadele descrise în învinuire. Instanța de apel urma să verifice rezultatul executării încheierii nominalizate pentru a stabili adevărul și aprecia în mod obiectiv circumstanțele cauzei. Cauza în instanța de apel a fost examinată superficial, fiind adoptată o soluție nemotivată, contradictorie, ce nu poate fi menținută.

Colegiul lărgit mai invocă, că în decizia atacată lipsesc motivele care ar demonstra aprecierea corectă a probelor, adică veridicitatea celor declarate de către părțile vătămate, inculpați, martori, nefiind indicat cine din aceste persoane este mai credibil și în baza la ce s-a ajuns la astfel de concluzie.

Pe lângă aceasta, în partea descriptivă a deciziei instanței de apel lipsește cu desăvîrșire motivarea aplicării față de inculpați a prevederilor art. 90 Cod penal.

Prin urmare, instanța de recurs concluzionează că a avut loc o încălcare de procedură esențială, întrucît din examinarea coroborată a materialelor cauzei, rezultă un viciu juridic la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Referitor la pedeapsa aplicată, instanța de apel s-a expus succint, cu

fraze de ordin general că „ținând cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, se consideră că nu este rațional ca inculpații să execute pedeapsa stabilită în baza articolului 287 alin.(3) Cod penal, astfel fiind întrunite condițiile prevăzute de lege, care reglementează condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Interpretarea judiciară a prevederilor articolul 90 Cod penal, care constituie sediul instituției suspendarea condiționată a executării pedepsei, în raport cu circumstanțele exclusiv atenuante ale cauzei și persoana inculpaților, care este pozitivă, determină concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

Această concluzie se bazează și pe recomandările oferite de Plenul Curții Supreme de Justiție în Hotărârea nr. 16 din 31 mai 2004 “Cu privire la practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale”, din conținutul cărora se desprinde o axiomă potrivit căreia inculpatului, care pentru prima dată este tras la răspundere penală, închisoarea se aplică motivat, în cazuri excepționale, când este epuizată posibilitatea aplicării pedepsei nonprivative de libertate.

În speță, cu certitudine s-a constatat, că există temei legal pentru ca inculpații să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții nonprivative de libertate”.

În același rînd, Colegiul penal menționează că la stabilirea pedepsei inculpaților Grițuc V., Grițuc D., Olaru P., instanța de apel nu a reținut în deplină măsură prevederile art. 75 Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a prezentului Cod.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, menționăm, echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 78 Cod penal, cu indicarea motivelor relevante și la fiecare persoană în parte, reflectînd rolul fiecărui inculpat.

Reieșind din aceste motive, recursurile declarate de către procuror și avocatul Bargan Iurie în numele inculpaților urmează a fi admise, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, fiind prezent în speță temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel de apelanți și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (2), 416 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit pentru a asigura buna desfășurare a procesului penal, menține măsura preventivă aplicată prin sentință față de Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru, Olaru Pavel – obligarea de a nu părăsi localitatea.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, și de către avocatul Bargan Iurie în numele inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru, Olaru Pavel, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, în cauza penală privindu-i pe **Grițuc Vasile Vasile, Grițuc Dumitru Vasile, Olaru Pavel Pavel**, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Se mențin prevederile sentinței cu privire la măsurile preventive aplicate inculpaților **Grițuc Vasile Vasile, Grițuc Dumitru Vasile și Olaru Pavel Pavel** – obligarea de a nu părăsi localitatea.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac, pronunțată la 21 octombrie 2014.

Președinte

Nicolaev Ghenadie

Judecători

Timofti Vladimir

Moraru Petru

Toma Nadejda

Guzun Ion